

HØYRES
ALTERNATIVE
STATSBUDSJETT
2024

HØYRE TAR ANSVAR FOR

EN BEDRE FREM TID

Høyre

Høyres viktigste prioriteringer i alternativt budsjett

- 1** Bedre privatøkonomi og flere i jobb
- 2** Vi må sikre Norge mer å leve av i fremtiden
- 3** Mer trygghet og bedre beredskap

Innhold

Høyre tar ansvar for en bedre fremtid	5
Nøkkeltall	6
Hovedprioriteringer	8
1 Bedre privatøkonomi og flere i jobb	8
2 Vi må sikre Norge mer å leve av i fremtiden	12
3 Mer trygghet og bedre beredskap	14
Satsninger for hvert budsjettområde	16
En god skole gir muligheter for alle	16
Høyre vil sikre gode helsetjenester	18
En inkluderende familie- og kulturpolitikk	19
Kutte utslippene, ikke utviklingen	20
Et konkurransedyktig og nytenkende næringsliv	24
Et fremtidsrettet og bærekraftig landbruk	25
Bedre lokalsamfunn med muligheter for alle	26
Innvandring og integrering	27
Bedre vedlikehold av vei og løft for tungtransporten	28
Høyre vil ha flere politifolk i gatene	29
Internasjonalt ansvar i urolige tider	30
Et sterkere forsvar	31
Mindre skatt med Høyre	32
Innsparinger og inntektsøkninger	33
Budsjettabeller	34

Høyre tar ansvar for en bedre fremtid

Høyre prioriterer folks privatøkonomi, at Norge skal ha mer å leve av i fremtiden, og å gi landet økt trygghet og bedre beredskap.

Vi befinner vi oss i den mest alvorlige sikkerhetspolitiske situasjonen siden andre verdenskrig. Virkningene av krig og usikkerhet rammer oss alle gjennom økte boligkostnader, dyrere matvarer og høyere strømpriser. Mange opplever at egen økonomi blir strammere, og flere trenger hjelp.

Samtidig står det norske samfunnet foran store endringer. Vi blir flere eldre for hver sysselsatt, vi skal omstille oss til nye næringer når petroleumsvirksomheten ikke lenger vil være en motor for norsk økonomi, og vi må redusere utslipp for å unngå farlige klimaendringer. Teknologisk utvikling og økt rivalisering mellom stormakter endrer vilkårene for verdiskaping og handel.

Vi kan ikke vente på at problemene skal gå over av seg selv. Vi må ta ansvar for å skape en bedre fremtid.

I en tid hvor alt blir dyrere, merker særlig barnefamilier, de med høye renteutgifter, og de med lave inntekter at pengene ikke lenger strekker til. Boliglånsrenten har økt betraktelig, og folk merker at lønningene ikke holder tritt med prisutviklingen. I en slik situasjon må politikken bidra til å lette børen. Derfor prioriterer Høyre lavere skatt på vanlige inntekter, økt barnetrygd og gratis kjernetid i barnehagen for flere familier. Med Høyre vil regningene bli litt enklere å betale.

Norge bør være et attraktivt land for verdiskaping og utvikling av næringsliv. Det vil lette omstillingen av Norge, skape nye arbeidsplasser og bidra til finansieringen av velferden i fremtiden. Regjeringens skattepolitikk de siste årene har dessverre bidratt til at politiske risiko har blitt et tema for de som vurderer å investere i norske arbeidsplasser. Siden regjeringen tiltrådte har skattene økt med 37,4 milliarder kroner. Det er i stor grad næringslivet som har måttet plukke opp denne regningen.

Høyre vil legge til rette for at bedrifter kan skape trygge arbeidsplasser. At næringslivet lykkes er helt nødvendig

for at folk skal ha en jobb å gå til, og for at det offentlige skal kunne tilby gode velferdstjenester. Derfor foreslår vi for andre år på rad å fjerne hele økningen i arbeidsgiveravgiften. I tillegg vil vi trappe ned formuesskatten på arbeidende kapital, for å gjøre det mer attraktivt å investere i norske bedrifter og motvirke at investorer flytter ut og at norske bedrifter selges til utlandet av skattemessige årsaker.

Vi må nå våre klimamål dersom vi skal unngå farlige og kostbare klimaendringer. Vi må jobbe hardere for å kutte utslipp, og samtidig legge til rette for at norsk næringsliv og industri lykkes med den grønne omstillingen. Høyre prioriterer derfor å øke CO2-avgiften, etablere et eget utslippsprogram for industrien og å hjelpe tungtransporten med å kutte utslipp.

Statens viktigste oppgave er å gi innbyggerne trygghet. Høyre vil styrke Forsvaret med både kortsiktige og langsiktige satsinger for å møte den alvorlige sikkerhetspolitiske situasjonen. Vi vil investere i Nammo for å øke ammunisjonsproduksjonen og foreslår mer penger til å fylle opp Forsvarets forsyningslagre. Samtidig vil vi utdanne mer personell og beholde flere i Forsvaret. Vi vil også fremskynde anskaffelse av luftvern. Dette er prioriteringer som vil bidra til økt forsvarsevne og økt sikkerhet for Norge.

Politiet trenger folk for å verne om folks trygghet i hverdagen. Høyre vil ansette over 450 flere politifolk i løpet av 2024, etter flere nedbemanninger med den rødgrønne regjeringen. Det vil styrke innsatsen mot økende gjeng-, ungdoms- og arbeidslivskriminalitet. Vi vil også øke bevilgningene til politiet og Arbeidstilsynet.

I urolige tider er det ekstra viktig at innbyggerne kan være trygge på at de får helsehjelp når de trenger det. Høyre vil styrke sykehusøkonomien for å gi flere rask og god helsehjelp. Vi vil ta i bruk ledig kapasitet hos private for å få ned ventetidene – på det offentliges regning.

Bedre privatøkonomi, lavere skatt for bedriftene, et sterkere forsvar, flere politifolk og en bedre helsetjeneste er løsningene Norge trenger. Slik tar vi ansvar for dagens store utfordringer samtidig som vi skaper en bedre fremtid.

Erna Solberg

Tina Bru

Nøkkeltall

Høyre tar ned utgifter på budsjettet med til sammen 21,1 milliarder kroner. Vi øker inntektene utenom skatt med 10,2 milliarder kroner. Av dette bruker vi 8,4 milliarder kroner på lavere skatt og 12,8 milliarder kroner på nye utgifter. Høyre

foreslår å bruke mindre oljepenger enn regjeringen og SV, vi foreslår å redusere oljepengebruken med omtrent 10 milliarder kroner.

Nøkkeltall	Tusen kroner
Reduserte utgifter	-21 051 743
Netto økte inntekter (utenom skatt)	-10 188 325
Nye utgifter	12 803 325
Netto skattelette	8 427 000
Redusert oljepengebruk	10 009 743
Balanse	0
Lånetransaksjoner (90-poster)	400 000

HOVEDPRIORITERINGER

HOVEDPRIORITERING

1 Bedre privatøkonomi og flere i jobb

I en tid der folk har fått dårligere råd, prioriterer Høyre at flere skal sitte igjen med mer. Høyre tar et krafttak for privatøkonomien og for å inkludere flere i arbeidslivet.

Høyre prioriterer folks privatøkonomi

Økende priser og renter påvirker folks økonomi. Høyre vil gjøre regningene litt enklere å betale, og foreslår derfor skattelettelser på lave og vanlige inntekter, og økt barnetrygd for alle. Barnetrygd virker målrettet mot barnefattigdom, og er en viktig hjelp i en tid hvor mange barnefamilier sliter med å få endene til å møtes. Med Høyres krafttak for privatøkonomien vil en vanlig familie med to små barn få 5 000 kroner i skattelette og 11 500 kroner mer i barnetrygd.

Selv om forskjellene i Norge er små, er det for mange barn som vokser opp i familier med vedvarende lavinntekt. Da er det viktig at fellesskapet stiller opp og hjelper dem som trenger det mest. Høyre foreslår derfor å øke inntektsgrensen for når man kan få gratis kjernetid i barnehagen. Dette vil gi 13 500 flere barn med tilhørende familier gratis kjernetid i barnehagen.

Familiens inntekt skal ikke avgjøre om barna får delta i fritidsaktiviteter. Høyre vil sørge for at alle barn skal kunne delta på fritidsaktiviteter, uavhengig av størrelsen på foreldrenes lommebok, funksjonsevne, eller hvor de bor.

Høyre vil arbeide for å dempe veksten i matprisene. Vi er opptatt av bedre konkurranse i mat- og dagligvarebransjen, slik at forbrukerne møter lavere priser og bedre utvalg i butikkene. Høyre mener det kan være grunn til å gjøre endringer i importvernet for enkelte varer slik at hylleprisen blir rimeligere - det sier regjeringen nei til.

Inkludere flere i arbeidslivet

Den største forskjellen i Norge er mellom de som har en jobb og de som ikke har det. Høyre vil at alle som kan jobbe, skal få jobbe, og at det skal lønne seg å jobbe. Vi må også sørge for at det finnes flere veier inn i arbeidslivet og god tilrettelegging for de som trenger litt ekstra hjelp for å komme i jobb. Derfor foreslår vi en egen jobbpakke for å inkludere flere.

Vi vil at folk på uføretrygd som jobber, skal få beholde mer av egen inntekt. Vi foreslår en ny avkortingsmodell hvor vi halverer avkortingen av trygden opp til 1,2 G, samtidig som vi beholder fribeløpet. På den måten vil det lønne seg mer for uføre å jobbe noe ved siden av. Vi foreslår også 500 flere tiltaksplasser for personer med nedsatt arbeidsevne og 500 flere varig tilrettelagte arbeidsplasser, slik at flere som vil jobbe, får jobbe.

I en tid hvor alt har blitt dyrere, er det særlig vanskelig å være i en situasjon hvor man ikke kan gå på jobb fordi man ikke får barnehageplass. Da Høyre satt i regjering, utvidet vi retten til barnehageplass slik at barn født i september, oktober og november fikk rett på plass fra måneden barnet fylte ett år. Nå fortsetter vi arbeidet og vil gi desember-barna den samme retten til barnehageplass. Det vil gjøre at færre må ta ut ulønnet permisjon for å være hjemme med barn.

Hjelpe flere på veien til boligdrømmen

Med høyere renter er veien til boligdrømmen blitt vanskeligere. Høyre vil hjelpe unge på veien, og derfor prioriterer vi tusen kroner mer i skattelette til dem som sparer til bolig i BSU. Vi foreslår også en prøveordning der Husbanken matcher startkapital for lavinntektsfamilier. Dette vil bidra til at flere raskere får mulighet til å kjøpe egen bolig, og at flere faktisk kommer seg inn på boligmarkedet.

Dep.	Tiltak (tall i tusen kroner)	Beløp
02 KD	Frivillig studielån opp til 1,5 G i totalt støttebeløp	22 000
03 KUD	Matsentralen	2 000
	Jobbpakke. Støtte til HELT MED	5 000
05 KDD	Støtteordning for vann- og avløpssektoren. Styrke samarbeidsincentivene til kommunene	20 000
	Prøveprosjekt: Husbanken matcher sparing til egenkapital	50 000
	Barnehagepakke. Øke inntektsgrensen til 800.000 kroner for gratis kjernetid	60 000
	Barnehagepakke. Fase inn rett til barnehageplass for barn født til og med desember	200 000
	SFO-pakke. Redusere maksimal foreldrebetaling fra 6 til 5 pst. av skattbar inntekt	30 000
06 AID	Jobbpakke. Ny avkortingsmodell for uføretrygd. Beholde fribeløp på 0,4 G og innføre halvertavkorting opp til 1,2 G. Fra 1. juli 2024	307 000
	Jobbpakke. Hjelpemidler under arbeid og utdanning. Reversere regjeringens kutt i frilanstolker	3 900
	Jobbpakke. Funksjonsassistanse i arbeidslivet. Økt ramme	10 000
	Jobbpakke. 500 nye tiltaksplasser for personer med nedsatt arbeidsevne	85 250
	Jobbpakke. 500 nye plasser i varig tilrettelagt arbeid (VTA)	82 400
08 BFD	Barnetrygd. Prisjustere satser	901 000
	Barnetrygd for barn under 6 år. 1000 kr mer i måneden fra 1. august	1 945 833
16 FIN	Lavere skatt på inntekt	5 215 000
18 OED	ENØK-tiltak for lavinntektshusholdninger	100 000
Sum bedre privatøkonomi		9 039 383

Slik får en vanlig familie bedre økonomi med Høyre

Eksempel 1: En familie med to foreldre og to barn i barnehagen. Samlet inntekt på 750 000 kroner etter skatt. Får nå gratis kjernetid.

Endring fra regjeringens forslag (tall i kr)	Kr per måned	Måneder	Kr i 2024
Lavere barnehagepris. Heltidsplass barn 1 (fra 1. august)	333	5	1 667
Lavere barnehagepris. Heltidsplass barn 2 (fra 1. august)	233	5	1 167
Økt barnetrygd (1000 kr/m per barn fra 1. august)	2 000	5	10 000
Økt barnetrygd (prisjustering fra 1. januar)	134	12	1 611
Skattelette	383	12	4 600
Mer igjen i lommeboka med Høyre	2 751		17 377

Eksempel 2: En familie med to foreldre og ett barn i barnehagen. Samlet inntekt på 1,3 millioner kroner før skatt.

Endring fra regjeringens forslag (tall i kr)	Kr per måned	Måneder	Kr i 2024
Noe høyere barnehagepris. Heltidsplass (fra 1. august)	-1 000	5	-5 000
Økt barnetrygd (1000 kr/m per barn fra 1. august)	1 000	5	5 000
Økt barnetrygd (prisjustering fra 1. januar)	67	12	805
Skattelette	333	12	4 000
Mer igjen i lommeboka med Høyre	400		4 805

HOVEDPRIORITERING

2 Vi må sikre Norge mer å leve av i fremtiden

Et bærekraftig og levedyktig næringsliv er nødvendig for fremtidig velferd.

Høyre ønsker et levedyktig næringsliv som bidrar med nye lønnsomme jobber og skatteinntekter til fellesskapet. Vi vil legge til rette for en digital og grønn omstilling og at Norge når klimamålene. Det forutsetter at vi utdanner og tiltrekker oss mennesker med kompetansen Norge trenger, nå og i fremtiden.

Det viktigste for norsk næringsliv er forutsigbarhet og et konkurransedyktig skatte- og avgiftsnivå. Høyre er bekymret for usikkerheten og skattebelastningen den nåværende regjeringen har påført næringslivet. Derfor fjerner vi hele økningen av arbeidsgiveravgiften og øker verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler, noe som vil redusere formuesskatten som særskilt rammer norsk eierskap. Det vil gjøre det enklere å ansette personer med rett kompetanse, og gjøre det attraktivt å investere mer i nye jobber og teknologi som vil komme hele næringslivet og samfunnet til gode.

Norge skal gjennom en stor omstilling, og utslippene skal halveres innen 2030. Det blir krevende, men vi har alle forutsetninger for å lykkes. Høyre vil legge til rette for mer fornybar energi og satse mer på å kutte de største enkeltutslippene av klimagasser.

Digitalisering er nødvendig for mer bærekraftig utvikling, og gjør det mulig å effektivisere ressursbruk og prosesser. Vi prioriterer mer til innovasjon og digitalisering som gir bedre tjenester i offentlig sektor og et mer effektivt næringsliv. Det gir oss mer å leve av i fremtiden.

Utdanning og forskning er nøkkelen til å håndtere de store samfunnsutfordringene vi står overfor. Derfor foreslår Høyre et krafttak for å følge opp langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Vi skal omstille oss og sørge for den kompetansen vi trenger for det grønne og digitale skiftet. Høyre styrker satsingen på næringsrettet forskning, og prioriterer korte og fleksible utdanningsprogrammer tilpasset voksne i jobb og videreføring av program for maritim kompetanse.

Dep.	Tiltak (tall i tusen kroner)	Beløp
02 KD	Skole- og lærerpakke (KD og KDD)	216 500
	Program for maritim kompetanse beholdes	27 000
	Forskning. Økte midler til strategiske forskningsprioriteringer og oppfølging av Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning	578 017
	Forbedre bransjeprogrammene og legge til rette for nye program	50 000
05 KDD	Kommunene. Omprioritering til bedre kvalitet i skolen fra tilskudd per grunnskolebygg	1 330 000
	KI-råd. Opprette rådgivende organ på kunstig intelligens, etter modell av Bioteknologirådet	10 000
	Innfasing av en ekstra naturfagstime på ungdomsskolen	120 000
06 AID	Integreringspakke (AID og KDD)	133 550
09 NFD	Offentlig-privat samarbeid om forskning og innovasjonsprosjekter i næringslivet	65 000
	Mineraldirektoratet. Omprioritere fra havbunnsmineraler til mineraler	20 000
	Katapultordningen. Nye testfasiliteter for ny teknologi og kunstig intelligens	30 000
	Grønn skipsfart (differansekontrakter)	100 000
	DIGITAL Europe. Etablere medfinansieringsordning	30 000
11 LMD	Styrke grøntsektoren i norsk landbruk	50 000
13 SD	Økte midler til mindre investeringstiltak for riksvei	60 000
	Styrket planlegging til riksveiprojekter	30 000
	Pilotprosjekter for utslippsfrie anleggsplasser	20 000
	Klimapakke for tungtransport. Nye døgnhvileplasser	50 000
14 KLD	Styrke Enova med omprioriterte midler fra Bionova	54 000
	Program mot store punktutslipp av klimagasser i industrien	1 500 000
	Naturtiltak. Mer restaurering av myr, våtmark og annen natur	5 000
	Klimapakke for tungtransport. Doble tilskuddet til Grønt landtransportprogram	2 000
	Klimapakke for tungtransport. 10 nye ladestasjoner	100 000
	Frivillig skogvern i Norge	100 000
16 FIN	Avvikle ekstra arbeidsgiveravgift og redusere formuesskatten på arbeidende kapital	10 550 000
	Økt skatt på klimagassutslipp	-4 055 000
18 OED	Utlysning av mer havvind	10 000
	Styrke forskningen på blått hydrogen	50 000
Sum mer å leve av i fremtiden		11 236 067

3 Mer trygghet og bedre beredskap

Det viktigste for Høyre er å holde Norge trygt. Med krig i Europa og et skjerpet trusselbilde trenger Norge et sterkt og moderne forsvar. Vi har et nytt sikkerhetspolitisk alvor, og må styrke vår egen forsvarsevne. Høyre vil satse på personell, ammunisjon, forsyninger og luftvern.

Vi må styrke vår egen forsvarsevne, både på kort og lang sikt. Politiet må styrkes for å kunne møte tøffere gjengmiljøer og økende kriminalitet i det digitale rom. Og vi må skape trygghet for at folk får helsehjelpen de trenger hvis man blir syk.

Høyre vil satse på personell, ammunisjon og luftvern

Høyre har prioritert Forsvaret over flere år, og økte forsvarsbudsjettene hvert eneste år i regjering, fra 43 milliarder kroner til nesten 70 milliarder kroner. De to langtidsplanene vi fikk på plass i regjering, var de første siden den kalde krigen som la opp til vesentlig vekst og fornyelse i Forsvaret. Høyre vil intensivere arbeidet med å ruste opp. Krigen i Ukraina har vist at vi må kunne stå i en konflikt over tid, og at vi trenger betydelig mer luftvern for å kunne forsvare oss. Men først og fremst trenger vi mer personell. Høyre vil derfor satse på en rekke tiltak for å øke forsvarsevnen raskt. Vi vil ansette flere, utdanne flere og beholde mer personell. Vi vil investere mer

i Nammo for å øke ammunisjonsproduksjonen, og foreslår mer til å fylle opp Forsvarets forsyningslagre. Høyre vil også fremskynde viktige anskaffelser av luftvern for å beskytte Norge bedre.

Flere politifolk, ikke flere kontorer

Politiet preges av uro og nedbemanning. Regjeringens politikk forsterker den negative utviklingen. Høyre vil derfor bevilge penger til å ansette over 450 flere politifolk i løpet av 2024. Vi vil også opprette et hurtigspor for fengsling av ungdoms- og gjengkriminelle. Høyre vil innføre omvendt voldsalarm for gjengkriminelle. Det er gjerningspersonene som skal bære byrden ved at de utgjør en trussel for samfunnet, ikke ofrene. Høyre vil dessuten bevilge mer penger for å bekjempe arbeidslivskriminalitet.

Bedre sykehusøkonomi og kortere ventetider

I en urolig tid må vi skape trygghet for at folk får helsehjelpen de trenger hvis man blir syk, og at kvaliteten i behandlingen er god og ventetiden kort. Høyre vil sikre rask og god helsehjelp til pasienter når de trenger det. Vi vil derfor styrke sykehusøkonomien slik at sykehusene kan gi flere behandlinger til pasienter som trenger helsehjelp. Samtidig vil vi ta i bruk ledig kapasitet hos private for å redusere ventetidene. Det viktigste er ikke om noe er offentlig, privat eller ideelt drevet, men at kvaliteten er god, at det offentlige tar regningen og at man kommer seg raskt tilbake til hverdagen.

Dep.	Tiltak (tall i tusen kroner)	Beløp
02 KD	Styrke ANSAs arbeid for utenlandsstudentenes psykiske helse	2 000
	Studentsamskipnadene: Lavterskel psykisk helsehjelp for studentene	18 000
04 JD	Politiet. Ansette flere nyutdannede politifolk	400 000
	Omvendt voldsalarm for gjengkriminelle	250
	Nasjonal sikkerhetsmyndighet. Kyberveiledning til små og mellomstore bedrifter	5 000
	Lavere gebyr for utstedelse av pass og ID-kort (inntekt)	33 400
	Hurtigspor for fengsling av ungdoms- og gjengkriminelle	5 000
	Øke bemanningen i fengslene	35 000
05 KDD	Kommunene. Omprioritering til psykisk helse fra gradert basistilskudd	100 000
06 AID	Arbeidstilsynet. Økt innsats mot arbeidslivskriminalitet	15 000
07 HOD	Høyre foreslår å styrke sykehusøkonomien med 1 milliard kroner i 2024, det gir en aktivitetsvekst i pasientbehandling på 2,3 pst.	1 000 000
	Selvmondsforebyggingsprogrammet Youth Aware og Mental Health (YAM) inn i skolen	3 400
	Reversere regjeringens kutt i helsefrivillighet, for å forebygge og redusere ensomhet og styrke psykisk helse i skolen	28 300
	Reversere kuttet i livsglede for eldre	3 300
	Rask psykisk helsehjelp etableres i 20 nye kommuner. Medfinansiering	5 000
08 BFD	Stine Sofies stiftelse. Støtte til hjelpearbeid for voldsutsatte barn	200
	Ny institusjon for ungdomskriminelle	35 000
09 NFD	Nammo AS. Kapitaltilskudd til økt produksjon på markedsmessige vilkår	400 000
17 FD	Øke støtten til utvikling av norsk forsvarsteknologi	30 000
	Øke forsyningsberedskapen i Forsvaret	200 000
	Utvidet kapasitet på krigsskoler og befalsutdanning	150 000
	Tilskudd til bygging av standardfartøy-pilot i Norge	20 000
	Tidligere oppstart/forsering av planlagte luftvern-anskaffelser	530 000
	Mer personell på fartøy i Sjøforsvaret	120 000
	Beholde mer personell: Få flere fra T35-ordning over på T60-ordning	250 000
	Bedre personellsituasjonen i kampflyvåpenet	70 000
Sum trygghet og beredskap		3 458 850

SATSNINGER PER OMRÅDE

En god skole gir muligheter for alle

Det viktigste vi kan gi barn og unge, er en god og trygg barnehage og en skole hvor elevene trives, opplever mestring og lærer det de skal.

En god skole er avgjørende for et samfunn med små forskjeller, og like muligheter for alle. Gode lærere er avgjørende for en god skole. Høyre vil fortsette å investere i lærerne for å sikre at alle elever møter en kvalifisert lærer i klasserommet.

En barnehage for alle

Alle barn skal ha muligheten til å delta i barnehagefellesskapet. Dagens regelverk gjør at barn født i desember ikke har rett til å begynne i barnehagen samtidig som resten av kullet de senere skal gå i klasse med. Barn født i desember blir dermed stående utenfor det sosiale fellesskapet, og foreldre blir stående utenfor arbeidslivet. For noen foreldre kan dette medføre åtte måneder med ulønnet permisjon, på grunn av manglende barnehageplass. Høyre vil derfor utvide retten til barnehageplass, slik at barn født i desember får starte i barnehagen den måneden barnet fyller ett år. Det vil føre til mindre behov for ulønnet permisjon og la flere barn få mulighet til å delta i det sosiale fellesskapet tidligere.

I stedet for å senke maksprisen på barnehage, vil Høyre øke barnetrygden for barn under seks år med litt over tusen kroner i måneden fra 1. august. Samtidig vil vi øke inntektsgrensen for å få gratis kjernetid i barnehagen til 800 000 kroner. 13 500 flere barn får dermed gratis kjernetid. Disse grepene gjør det lettere å betale barnehageregningen, særlig for dem som har minst.

Flere kvalifiserte lærere og høyere kvalitet i skolen

Det viktigste for elevers læring er en god lærer. Med Høyre i regjering ble det flere kvalifiserte lærere, likevel er det fortsatt 2 500 ukvalifiserte lærere i norske klasserom. Det tallet må ned. De som jobber og trives i skole og barnehage, men mangler utdanning, må få mulighet til å fullføre lærerutdanning gjennom mer fleksible utdanningsprogrammer. Overgangen fra utdanning til arbeid må bli lettere, derfor vil Høyre inkludere flere lærere i barnehagen og videregående i veiledningsordningen for nyutdannede.

Høyre gjeninnfører lærerspesialistordningen for å sikre at

gode lærere blir i klasserommet. Det har gått to år siden regjeringen fjernet ordningen, nå haster det med å få en ny på plass.

Kommunene skal prioritere kvalitet i skolen, ikke fokusere på antall skolebygg. Derfor fjerner vi regjeringens faste tilskudd per skolebygg, og lar kommunene beholde pengene uavhengig av antall skolebygg. Høyre vil også sikre friskolene gode og forutsigbare rammebetingelser, og fjerner derfor regjeringens kutt.

Ungdomsskolereform og realfagsløft

Høyre vil gjøre ungdomsskolen mer praktisk og variert. Vi satser på både faglig og sosial læring, samtidig som elevene skal forberedes bedre for videregående skole. Norske ungdommer gjør det dårligere i naturfag enn ungdom i våre naboland. Derfor vil vi gi elevene mer tid i faget, gjennom å innføre en ekstra naturfagstime i uken på ungdomsskolen. Vi vil også videreføre Lektor 2-ordningen slik at skolene kan hente fagpersoner fra arbeidslivet inn i realfagsundervisningen. Samtidig setter vi av mer penger til praktisk og variert undervisning, og til oppfølging av elever som står i fare for å falle fra i overgangen mellom ungdomsskolen og videregående.

Lære hele livet

Ingen skal gå ut på dato i arbeidslivet som følge av manglende kompetanse. Derfor vil Høyre styrke satsingen på fleksible utdanningsprogrammer rettet mot voksne, som bransjeprogrammene og videreføring av programmet for maritim kompetanse.

Høyere utdanning og forskning

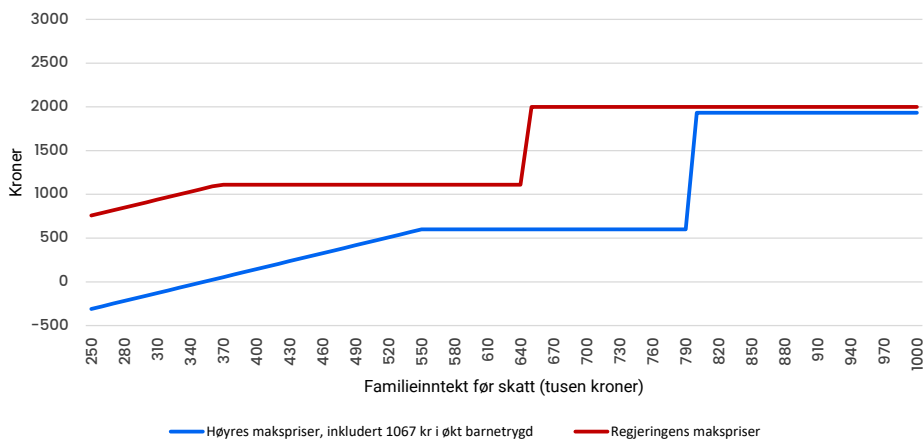
Om Norge skal ha nok å leve av i fremtiden, må vi satse på forskning og utvikling. Derfor omprioriterer Høyre over 650 millioner kroner til et stort forskningsløft og viderefører sentre for fremragende utdanning som sikrer prestisje til innovativ og god undervisning i høyere utdanning. Høyre styrker også studentøkonomien med et frivillig studielån, og styrker innsatsen for studenters psykiske helse i Norge og utlandet. Høyre innfører også studentombud for fagskolestudentene. med et frivillig studielån, og styrker innsatsen for studenters psykiske helse i Norge og utlandet. Høyre innfører også studentombud for fagskolestudentene.

Med Høyre blir det lettere å betale barnehageregningen

Beregningen av pris gjelder en heltidsplass for første barn i barnehagen, og legger til grunn gratis kjernetid og grensen for maksimal andel av inntekt foreldrebetalingen kan utgjøre. Lokalt kan det også finnes flere ordninger som reduserer prisen.

Månedlig barnehageutgifter fra 1. august

Høyre vil sikre gode helsetjenester

Høyre vil fortsette å skape pasientens helsetjeneste, hvor ingen beslutninger om pasienten tas uten pasienten. Alle skal ha lik tilgang til helsetjenester av god kvalitet, og kortere ventetid.

Styrket sykehusøkonomi og kortere ventetider

Mange piler peker feil vei i helsetjenesten, og regjeringen gjør ikke nok for å løse de store utfordringene. På to år har ventetidene økt med to uker. Sykehusene styrer mot underskudd, og aktiviteten i sykehusene er fortsatt ikke tilbake til normal drift etter pandemien.

Høyre foreslår å styrke sykehusøkonomien med 1 milliard kroner i 2024. Det legger til rette for økt aktivitet i sykehusene, slik at sykehusene kan gi flere behandlinger til pasienter som trenger helsehjelp. Høyre vil gjøre den offentlige helsetjenesten bedre, samtidig som vi tar i bruk ledig kapasitet som finnes hos private for å redusere ventetidene. Det viktigste for pasienter som trenger helsehjelp, er ikke om de får det på et offentlig, privat eller ideelt drevet sykehus. Det viktigste er at kvaliteten er god, at det offentlige tar regningen, og at man kommer seg raskt tilbake til hverdagen. Lang ventetid skaper utrygghet for pasienter og pårørende. Høyre vil derfor både styrke sykehusøkonomien og at det offentlige kjøper behandlingsskapitet hos ideelle og private for å ta ned ventetidene for pasientene.

Hjelp som hjelper for bedre psykisk helse

Altfor mange med psykiske helseplager får ikke hjelpen de trenger. Høyre vil gi flere som sliter med psykisk uhelse hjelp som faktisk hjelper. Det gjelder både lavterskelhjelp for psykiske plager og helsehjelp for psykiske lidelser. Høyre foreslår blant annet å opprette Rask psykisk helsehjelp i 20 flere kommuner, og å øke behandlingsskapiteten på sykehusene.

Ensomhet er en av vår tids største folkehelseutfordringer. Vi må derfor gjøre mer for å forebygge og redusere ensomhet. Høyre foreslår 18 millioner kroner for å sikre tilskudd til mobilisering mot ensomhet, som er en egen tilskuddsordning der frivillige organisasjoner kan få midler til å forebygge og redusere ensomhet.

En inkluderende familie- og kulturpolitikk

Høyre ønsker et kulturliv preget av nyskaping, kvalitet og talentutvikling. Vi legger til rette for størst mulig frivillig engasjement i både idrett og kulturliv.

Høyre mener at det offentlige og private sammen styrker tilbudet og rammevilkårene for kulturen, idretten og frivilligheten. Vi fortsetter jobben vi startet i regjering med å styrke private bidrag gjennom skattefradrag for gaver til frivilligheten.

Alle barn skal få mulighet til å delta i fritidsaktiviteter

Alle barn skal ha like muligheter, uavhengig av foreldrenes lommebok. Derfor styrker vi tilskuddsordningen for å inkludere barn og unge slik at enda flere barn får mulighet til å delta på fritidsaktiviteter. Samtidig satser vi mer på dataspill

og e-sport, som både er sosialt og lærerikt.

Forhindre barnefattigdom

Høyre har flere ganger prioritert å øke barnetrygden. Barnetrygden er den enkeltstøtten som har størst betydning for å løfte barnefamilier ut av lavinntekt. Sammen med samarbeidspartiene ga Høyre i regjering barnefamilier et historisk løft. For første gang på 20 år økte vi barnetrygden for alle barn. For barn under seks år ble støtten økt med hele 8 200 kroner i året. I vårt alternative budsjett for 2023 økte vi barnetrygden ytterligere med 3 000 kroner for alle barn og unge. I årets budsjett prisjusterer vi barnetrygden for alle fra 1. januar og øker den for barn under 6 år med 1000 kroner mer i måneden fra 1. august.

Høyre vil også styrke Matsentralen Norge for å støtte deres arbeid.

Kutte utslippene, ikke utviklingen

Klimaendringene er vår tids største utfordring. Høyres mål er å skape nye arbeidsplasser og samtidig bidra til store kutt i klimagassutslippene. Vi foreslår derfor en rekke grep i vårt alternative budsjett for å øke tempoet i den grønne omstillingen.

Norge trenger grønn kraft til grønn omstilling

For Høyre er det viktig at vi fortsetter å øke produksjonen av fornybar energi. Vi trenger mer fornybar kraft for å kutte utslipp i industrien. Uten kraft kortsluttes klimamålene. Vi foreslår å legge til rette for økt havvindproduksjon, gi mer støtte til energieffektivisering, samt opprette et nytt forskningsprogram for blått hydrogen. Blått hydrogen er viktig for å redusere klimautslipp, for eksempel ved å erstatte fossilt brensel i industrielle prosesser.

Norsk olje og gass er en del av løsningen

Verden står overfor to store utfordringer samtidig. Vi har en sikkerhetspolitisk krise drevet frem av Putins invasjon av Ukraina. Samtidig skal vi nå ambisiøse klimamål for å begrense den globale oppvarmingen. I overskuelig fremtid vil verden likevel trenge olje og gass for å sikre alle nok energi. Med elektrifisering har norsk sokkel verdens mest utslippseffektive olje- og gassindustri, og vi må være en pålitelig leverandør av energi til Europa for å sikre stabilitet, velferd og demokratisk kontroll over energiproduksjonen. I tillegg er olje- og gassinntektene viktige for å finansiere det grønne skiftet. Forutsetningen for å utvikle norsk sokkel, er at det skjer innenfor rammen av klimamålene i Norge og Europa.

Grønne skatter er grønn omstilling

Høyre-regjeringen startet et grønt skattesifte med gradvis og forutsigbar opptrapping av CO2-avgiften til 2 000 kroner per tonn CO2 i 2030. En slik avgift er viktig fordi forurenser skal betale, og den bidrar til å gjøre grønne løsninger lønnsomme. Samtidig reduserte vi skatter og avgifter som hemmer verdiskaping.

I vårt alternative budsjett for 2024 reverserer vi regjeringens kutt i veibruksavgiften, slik at den økonomiske fordelene med

elbil ikke svekkes. Vi går også inn for en økt CO2-avgift for mineralske produkter, altså mineralolje, bensin, gass, naturgass og LPG. Disse to grepene gir utslippseffekt på henholdsvis 55 000 tonn og 200 000 tonn CO2-ekvivalenter.

Grønn industri gir Norge og verden nye arbeidsplasser

Høyre i regjering tok viktige grep for å kutte utslipp og utvikle ny grønn industri. Vi lanserte blant annet "Langskip", et av de største klimaprojektene i norsk industri noensinne. Målet er å utvikle kommersielle verdikjeder for fangst, transport og lagring av CO2 fra industrielle kilder. Støtte fra Enova ble gitt til Norges første og verdens største flytende havvindpark, Hywind Tampen, som nå produserer 384 GWh. Det tilsvarer strøm til 24 000 husstander.

Skal vi nå klimamålene, må industrien kutte utslipp betydelig. Selv om man ser bort fra olje- og gassproduksjon, står de ti største enkeltutslippene i Norge for hele fem millioner tonn CO2-ekvivalenter årlig ifølge Miljødirektoratet. Høyre foreslår derfor å opprette et punktutslippsprogram for industrien med en ramme på 1,5 milliarder kroner der industriaktørene kan søke om støtte til større utslippskutt som krever betydelige investeringer. Industribedriftene med de beste ideene får støtte slik at man oppnår størst mulig utslippskutt per krone.

Utslipp kjenner ingen grenser, og grønn teknologi krever kapital for å bli realisert. Derfor foreslår Høyre også å doble regjeringens foreslåtte ramme til garantiordningen for investeringer i fornybar energi i utviklingsland fra fem til ti milliarder kroner. Denne økningen gir effektive klimagassutslipp globalt, og kan bidra til grønn industribygging globalt. Garantiordningen skal finansieres med provisjon, slik at det er reelt lønnsomme prosjekter som omfattes.

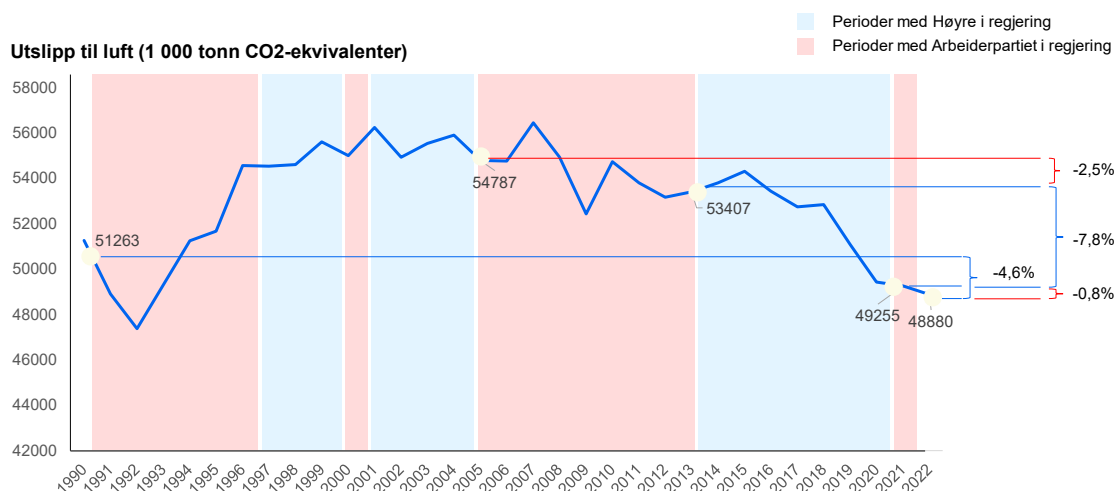
Høyres grønne tiltak*	Endring, millioner NOK	Antatt grønn effekt	Tallfestet utslippseffekt, tonn CO2 ekvivalenter
Klimafinansiering: Ramme til garantiordningen for investeringer i fornybar energi i utviklingsland	5 000	Grønn omstilling og klimatilpassing i andre land	Usikker effekt
Punktutslippsprogram for industrien	1 500	Redusere store utslipp fra industrien	Usikker effekt
Klimapakke for tungtransport: Økte midler til elektrifisering (ladeplasser)	100	Mindre utslipp fra transport	Usikker effekt
Differansekontrakter for hydrogen	100	Mindre utslipp fra maritim sektor	Usikker effekt
Frivillig skogvern	100	Ivareta natur- og miljø	Usikker effekt
ENØK-tiltak for lavinntektsgrupper	100	Mer energi-effektivisering, mindre utslipp	Usikker effekt
Styrke offentlig- privat samarbeid om forskning og innovasjonsprosjekter i næringslivet	65	Legger til rette for økt innovasjon for grønn omstilling	Usikker effekt
Legger Bionova under Enova	54	Koordinert innsats for utslippskutt	Usikker effekt
Klimapakke for tungtransport: Nye døgnhvileplasser	50	Mindre utslipp fra transport	Usikker effekt
Økt tilskudd til grøntsektoren	50	Vridning av landbruket i grønnere retning	Usikker effekt
Forskningspakke for blått hydrogen	50	Legge til rette for overgangs-teknologi	Usikker effekt
Mineralsatsning	20	Mer mineraler til grønn omstilling	Usikker effekt
Pilot for utslippsfrie anleggsplasser	20	Mindre utslipp fra anleggsbransjen	Usikker effekt
Realisere havvind på Nordvest A	10	Mer fornybart kraftoverskudd, mindre utslipp	Usikker effekt
Naturtiltak, som restaurering av myr	5	Ivareta natur- og miljø	Usikker effekt
Klimapakke for tungtransport: Grønt landtransportprogram	2	Mindre utslipp fra transport	Usikker effekt
Øke CO2-komponenten i engangsavgiften for varebiler	-45	Flere el-varebiler, mindre utslipp	Usikker effekt
Klimagassavgift på landbruk	-450	Gradvis mindre utslipp fra landbruk og økt omstilling	Usikker effekt
Miljøavgift på engangsemballasje	-480	Mindre forsøpling og emballasjeforbruk	Usikker effekt
Veibruksavgift på bensin og diesel videreføres	-780	Mindre utslipp fra transportsektoren	-55 000
Økt CO2-avgift på mineralske produkter	-2 300	Mindre utslipp fra ikke-kvotepliktig sektor	-200 000

*Se egne kapitler for mer detaljert omtale

Utslippene skal videre ned med Høyre

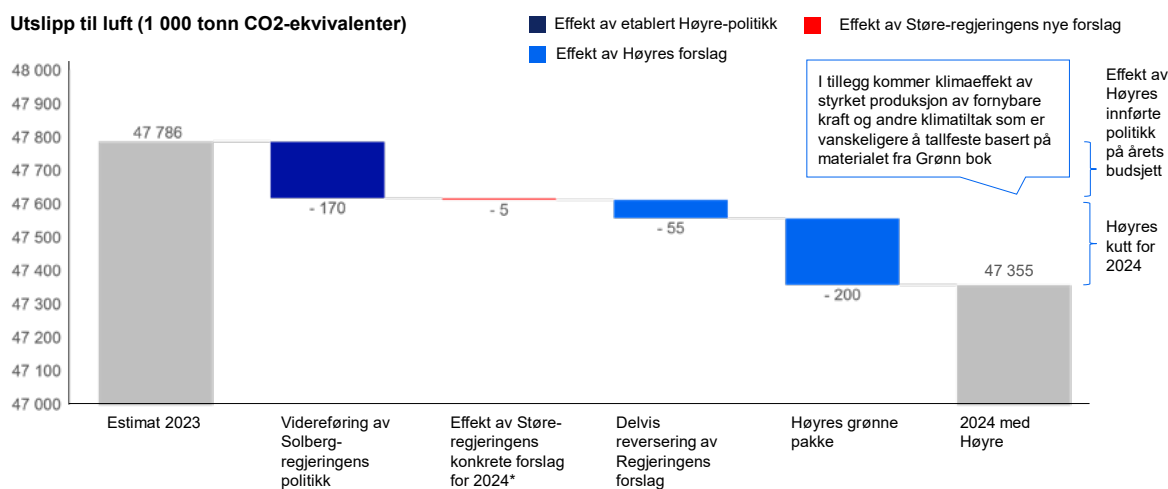
Norges utslipp falt med åtte prosent da Høyre styrte landet. Nå vil summen av tiltak i Høyres alternative budsjett kutte utslippene med 255 000 tonn mer enn regjeringen. I tillegg kommer effekten av tiltak som skal fases inn over tid, som punktutslippsprogrammet.

Under Høyre falt utslippene med 8%

Kilde: SSB

Regjeringen legger frem 5 000 tonn i ny utslippsreduksjon for 2024, og Høyre foreslår 255 000 tonn i økte kutt

Kilde: Regjeringens Klimastatus og –plan 2024 (også kalt «Grønn bok»), Finansdepartementets svar på budsjettspørsmål
 * Inkluderer ikke tiltak som Regjeringen sier de jobber med, men enda ikke har vedtatt eller implementert

Et konkurransedyktig og nytenkende næringsliv

Høyre legger til rette for et konkurransedyktig og nytenkende næringsliv som bidrar til flere lønnsomme jobber og gir mer skatteinntekter til fellesskapet. Derfor fjerner vi hele den ekstra arbeidsgiveravgiften og legger til rette for bærekraftig innovasjon for bedriftene.

Grønn og digital omstilling

En forutsetning for å lykkes med en grønn og digital omstilling i norsk næringsliv, er sterke kompetansemiljøer. Høyre prioriterer nye Katapult-testsentre som muliggjør økt industriell verdiskaping i Norge. Tilbudet gir bedrifter tilgang på toppmoderne fasiliteter og utstyr, og bistår med kompetanse og teknologivalg. Det vil sette fart på utvikling og produksjon av nye produkter og tjenester.

Digital teknologi lar oss jobbe mer bærekraftig og effektivt. Norge betaler allerede milliarder av kroner for å kunne delta i EU-programmet for digital omstilling og utvikling, DIGITAL Europe. Programmet dekker halvparten av midlene

til innovasjonsprosjekter. Gevinsten er størst for små- og mellomstore virksomheter, men det er også disse som mangler midlene for å delta. Derfor prioriterer Høyre å etablere en medfinansieringsordning til programmet, slik at flere norske virksomheter kan delta og Norge får mer ut av programmet.

Virksomheter står overfor stadig flere cybertrusler. Tidligere har cyberangrep slått ut matprodusenter og hotellvirksomhet, men også lokale håndverksbedrifter. Store bedrifter kan ha midlene til å beskytte seg, men for de små kan det være krevende å vite hvor man skal starte sikkerhetsarbeidet. Høyre vil ha et trygt norsk næringsliv og prioriterer derfor midler til NSM, så de kan koordinere cyberopplæring til små- og mellomstore virksomheter sammen med eksisterende initiativer, som Digital Norways «Hele Norge øver».

Skal Norge opprettholde sin posisjon som en maritim stormakt, og samtidig øke farten på den grønne omstillingen, kan differansekontrakter være et viktig virkemiddel. Det betyr at staten i en overgangsperiode tar teknologirisikoen og betaler differansen mellom dagens drivstoff og det grønne alternativet, for eksempel hydrogen. Det reduserer utslipp og akselererer grønne drivstoffteknologier.

Et fremtidsrettet og bærekraftig landbruk

Bærekraftig og lønnsomt landbruk er viktig for matproduksjon, bosetting, bevaring av kulturlandskapet og for det grønne skiftet. Høyre vrir landbruket i en mer moderne retning og gjør det mer lønnsomt for bonden å produsere plantebasert mat.

Norsk landbruk står overfor flere utfordringer. Fremover må vi øke verdiskapingen og sikre et bærekraftig og grønnere landbruk med lavere klimagassutslipp. Høyre vil derfor bedre inntektsmulighetene innen frukt- og grøntproduksjon.

Det er lite lønnsomt for landbruket å kutte utslipp, noe som gjør at landbruket omstiller seg saktere enn mange andre bransjer. Høyre vil derfor innføre en moderat avgift på CO₂-utslipp tilsvarende 100 kr per tonn CO₂-ekvivalenter i landbruket.

Høyre mener bønder først og fremst er selvstendige næringsdrivende, og jordbruket må bli mer markeds- og forbrukertilpasset. I en tid hvor både bedrifter og husholdninger får en strammere økonomi, mener Høyre det er feil å øke overføringene til landbruket så mye som regjeringen legger opp til.

Bedre lokalsamfunn med muligheter for alle

Høyre vil at det skal være godt å bo i hele landet. Vi sikrer kommunene en forutsigbar økonomi, slik at de kan tilby innbyggerne gode tjenester og sterke fagmiljøer.

Gode lokalsamfunn og levende distrikter forutsetter at vi knytter by og land sammen med vei, transporttilbud og digital infrastruktur. Det viktigste for å skape vekst og optimisme i distriktene er å legge til rette for flere jobber i privat næringsliv. Da trengs en vekstfremmende næringspolitikk og et forutsigbart skattenivå.

Bedre tjenester og innovasjon i offentlig sektor

Ny teknologi må tas i bruk for at innbyggere og næringsliv skal kunne få gode offentlige tjenester. Samarbeid på tvers av sektorer, offentlig og privat, er avgjørende for å utnytte potensialet i digitaliseringen. Derfor satser Høyre på tiltak som legger til rette for innovasjon, nye ideer og løsninger som setter brukeren i sentrum.

Høyre satser på to viktige ordninger, Stimulab og Startoff. Dette er ordninger som støtter prosjekter som tenker nytt, gir

innbyggerne bedre tjenester, samt kobler det offentlige og private sammen for å finne nye løsninger på dagens utfordringer. Startoff ble tidligere i år kåret til Europas fremste virkemiddel for samarbeid mellom offentlig sektor og startups. For å effektivisere og digitalisere bygg- og anleggsbransjen foreslår vi også å støtte Buildingsmart, en organisasjon som skal bidra til å forbedre den digitale informasjonsflyten.

Flere inn på boligmarkedet og lavere bokostnader

Boligprisene har økt mye de siste årene og gjort det vanskeligere å komme inn på boligmarkedet, spesielt i pressområder. Hovedårsaken til dette er at det bygges for få boliger. Det trengs derfor en politikk som bidrar til å øke byggetakten samt ordninger for å sikre at flere kommer inn på boligmarkedet. Høyre foreslår å innføre et prøveprosjekt i Husbanken for å matche oppspart egenkapital og styrke BSU-ordningen.

De siste årene har summen av kommunale skatter, avgifter og gebyrer økt, og en stor del av disse er relatert til vann og avløp. En mer effektiv drift og organisering innenfor større enheter kan bidra til at gebyrene for den enkelte innbygger går ned. Derfor foreslås det en ny støtteordning som vil gi kommunene insentiver for samarbeid innenfor vann- og avløpssektoren.

Innvandring og integrering

Høyre vil sørge for at innvandrere blir raskere og bedre integrert.

Å være i jobb eller utdanning har en egenverdi for den enkelte og for samfunnet. Å bli godt integrert handler blant annet om å respektere grunnleggende norske verdier som likestilling, ytringsfrihet, religionsfrihet og retten til å leve frie liv. Høyre vil styrke norskopplæringen, fordi vi mener det er det viktigste tiltaket for å sikre rask og god integrering og at flere kommer raskere i jobb. Innvandrere har i gjennomsnitt lavere arbeidsdeltagelse enn befolkningen for øvrig. Særlig innvandrerkvinner er i mindre grad i arbeid enn menn. Derfor vil Høyre styrke Jobbsjansen med 150 plasser for å få flere kvinner inn i jobb.

Alle i Norge skal kunne leve frie liv uten tvang og negativ sosial kontroll. Personer med innvandrerbakgrunn, særlig

unge jenter, er mer utsatt enn befolkningen ellers. Høyre vil derfor ha flere minoritetsrådgivere som jobber med å forebygge og avverge negativ sosial kontroll, tvang og æresrelatert vold.

Europa og Norge står i den største flyktningkrisen etter andre verdenskrig. Millioner er tvunget på flukt fra Russlands angrepskrig i Ukraina. Nærmere 70 000 ukrainere har flyktet til Norge. Kommunene har lagt ned en formidabel innsats for å bosette alle flyktningene som har kommet. Det er likevel en rekke tiltak som må på plass for å håndtere flyktningkrisen. Flere kommuner opplever å være på bristepunktet. Høyre vil derfor øke tilskuddet til utleieboliger som blant annet vil hjelpe kommunene med å bosette flere. I tillegg trengs et mer fleksibelt tilbud for norsk- og arbeidsrelevant opplæring. Derfor øker vi tilskuddet til digital norskopplæring.

Bedre vedlikehold av vei og løft for tungtransporten

Samferdsel er en hjertesak for Høyre, og vi er stolte over det store løftet vi fikk til i regjering for å knytte Norge bedre sammen og redusere avstandene. Fortsatt gjenstår mange utfordringer.

God infrastruktur gjør at næringslivet får varene sine raskere frem. Gode veier og jernbane reduserer avstanden mellom folk, gir dem som jobber på veien en tryggere arbeidshverdag og sikrer at folk kommer seg dit de skal på en sikker måte. Vi vil fortsette satsingen på infrastruktur i Norge og holde aktiviteten oppe i viktige riksveiprojekter. Høyre gjør imidlertid mer enn å øke bevilgningen: Vi tenker nytt.

Riksrevisjonen har vist at økte bevilgninger til drift og vedlikehold ikke har gitt gode nok resultater. Høyres svar er at vi må fortsette utviklingen av sektoren for å møte utfordringene framover. Høyre tar derfor to grep på drift og vedlikehold i 2024. For det første gir vi Statens vegvesen mer fleksibilitet i sin budsjettering, slik de selv har etterspurt. Posten for drift og vedlikehold kan overskrides med inntil ti prosent, mot at det tas igjen året etter. Mer fleksibilitet i budsjetteringen vil bidra til jevnere ressursbruk og mindre start og stopp i vedlikeholdsarbeidet. Det gir mer effektiv

ressursbruk og mer vedlikehold for pengene.

For det andre gir vi Nye Veier mer ansvar for drift og vedlikehold. Høyre etablerte Nye Veier, som har vært en suksess. Det ga oss to miljøer som konkurrerer om å bygge vei raskest og billigst mulig. Resultatet er at vi får mer igjen for pengene. På utbyggingsprosjektene sine har Nye Veier mål om 20 prosent kostnadsreduksjon. Nå vil vi bygge videre på suksessen ved å skape konkurranse også på drift og vedlikehold. Der har Nye Veier beregnet at de kan kutte kostnadene med tolv prosent sammenlignet med Statens vegvesen. Høyre overfører derfor ansvaret for drift og vedlikehold på rv. 13 og hele E18/E39 mellom Langangen og Ålgård til Nye Veier.

I tillegg til å ta vare på det vi har, må vi fortsatt bygge nytt. Høyre setter derfor også av mer penger til planlegging og investeringstiltak på riksvei.

Det haster med å omstille tungtransporten. Høyre mener regjeringen her gjør for lite, og har derfor en klimapakke spesielt rettet mot tungtransporten. Vi foreslår mer penger til Enova for å bygge ut ladere langs riksveinettet, vi vil etablere flere døgnhvileplasser, og vi øker bevilgningen til Grønt landtransportprogram, et offentlig-privat samarbeid som skal bidra til utslippskutt i tungtransporten.

Høyre vil ha flere politifolk i gatene

Det skal være trygt å bo i Norge, og kriminalitet skal bekjempes. Høyre vil ha et moderne politi med god bemanning og tilstedeværelse i hele landet, og som kan sette inn ressursene der det virkelig teller.

Høyre vil ha flere synlige politifolk i gatene fremfor å åpne nye politikontorer på steder med lite kriminalitet. I flere år har vi styrket politiet til et historisk toppnivå, men det siste året ser vi at trenden snur og politiet nedbemannes. Norge har 462 nylig utdannede politifolk som ikke er ansatt i politiet. Høyre setter derfor av 400 millioner kroner for å kunne ansette samtlige 462 nyutdannede i løpet av 2024.

Flere politifolk gir mer tilstedeværende politi, mer forebygging, bedre kriminalitetsbekjempelse og tryggere samfunn. I tillegg til de over 450 nye ansatte politibetjentene, foreslår Høyre å omprioritere ressursene fra regjeringens nylige opprettelse av 20 nye politikontorer, de fleste av dem i områder med lite kriminalitet. Høyre vil lytte til de politifaglige rådene om at politiet trenger flere politifolk og ikke

flere kontorer. Ved å stoppe detaljstyringen av politifolkene til de nye politikontorene, vil politiet selv kunne disponere ansatte etter hvor det er størst behov.

Spesielt i byene er gjengkriminalitet en økende trussel. Det kriminelle Foxtrot-nettverket er aktive i halvparten av landets politidistrikter. Høyre vil satse på omvendt voldsalarm for gjengkriminelle, fordi det er gjerningspersonen som skal bære byrden ved å utgjøre en trussel, ikke ofrene. Høyre vil også opprette et eget hurtigspor for straffeforfølgning av ungdoms- og gjengkriminelle. Raskere straffeforfølgning vil kunne bidra til raskt å snu negativ utvikling hos unge lovbrytere og hindre at de dras inn i kriminelle gjengmiljøer. Høyre foreslår også å styrke arbeidet mot arbeidslivskriminalitet. Dette vil bidra til at færre ansatte blir utnyttet, og bidra til at seriøse aktører ikke utkonkurreres av useriøse aktører som ikke forholder seg til gjeldende lover og regler.

Regjeringen har foreslått å øke passgebyrene med 34 millioner kroner. Denne økningen blir enda en økt utgift for privatpersoner i en tid der prisene og kostnadene generelt stiger. Vi mener dette er en feilprioritering og foreslår å fjerne økningen.

Internasjonalt ansvar i urolige tider

Høyre vil styrke grunnutdanningen i utviklingsland. Vi vil gi mer humanitær nødhjelp til dem som trenger det mest, og vi vil sette FN bedre i stand til å gjøre jobben sin med å hjelpe mennesker i nød.

La barna lære

De som ikke får skolegang, er betydelig mer utsatt for dårlig helse og får mindre innflytelse over beslutninger som angår dem. Situasjonen er verst for jenter, som risikerer å giftes bort tidligere og få barn tidligere hvis de ikke går på skolen. Støre-regjeringen har mer enn halvert støtten til utdanning i utviklingsland siden de kom til makten. I regjering doblet Høyre denne støtten. Investering i utdanning er en investering

i utvikling – ikke bare for det enkelte barnet, men for samfunnet som helhet.

Lindre nød

Det var 90 millioner flere mennesker som trengte humanitær bistand i 2023 enn i 2022. Høyre øker bidraget til de norske humanitære organisasjonene og til Verdens matvareprogram (WFP) for at de selv skal kunne rette innsatsen dit den trengs mest.

Et sterkere FN

Internasjonalt samarbeid er under press. FN-organisasjonene fremmer fred, rettferdighet, menneskerettigheter og utvikling. Derfor styrker Høyre kjernefinansieringen av FNs barnefond (UNICEF), FNs befolkningsfond (UNFPA) og FNs stedlige koordinatører.

Et sterkere forsvar

Med krig i Europa og et skjerpet trusselbilde trenger Norge et sterkt og moderne forsvar. Vi ser at Russland er villig til å bruke militær makt for nå politiske mål. Det betyr at vi må styrke Forsvaret både for å øke egen forsvarsevne, og for å kunne støtte opp om andre demokratier og innfri våre forpliktelser i NATO.

Høyre vil satse på personellet i Forsvaret

Menneskene er bærebjelken i Forsvaret, og vi trenger flere av dem. Høyre vil beholde, utdanne og ansette flere i Forsvaret. Tilfører vi Forsvaret mer personell, øker vår operative evne i fred, krise og krig. Høyre vil særlig prioritere penger til mer personell i Sjøforsvaret og Luftforsvaret. Sjøforsvaret har høy belastning på personellet, og i Luftforsvaret er det avgjørende at vi tilfører kampflyvåpenet flere årsverk, slik at vi får en optimal effekt av de nye kampflyene våre. Høyre vil

øke opptaket til Forsvarets krigsskoler og befalsutdanning, og vi vil beholde mer personell lengre, da mange i dag slutter ved fylte 35 år.

Høyre vil øke ammunisjonsproduksjonen

Skal Forsvaret kunne stå i krise og krig over lengre tid, trenger vi mer ammunisjon og forsyninger. Høyre vil derfor investere i Nammo for å øke produksjonen av ammunisjon, og bevilge mer til å fylle opp Forsvarets forsyningslagre.

Høyre vil ha på plass nytt luftvern raskere

Russlands systematiske luftangrep i Ukraina viser hvor viktig det er at vi tilfører Forsvaret mer luftvern. Mangel på luftvern er et av de største operative gapene i dagens forsvarsstruktur, og en kraftig styrking er anbefalt både av nåværende og forrige forsvarssjef. Derfor vil Høyre foreslå penger til å fremskynde planlagte anskaffelser av nytt luftvern allerede i 2024.

I tillegg vil Høyre gi mer i støtte til forskning og utvikling i forsvarsindustrien, og støtte til et eget pilotprosjekt for et nytt standardfartøy i Sjøforsvaret.

Mindre skatt med Høyre

Høyre vil gi folk og bedrifter bedre økonomi og lavere skatt. Det gir frihet, bedre velferd i dag og mer å leve av i fremtiden.

Høyres budsjett vil gi en vanlig familie om lag 5000 kroner i skattelette. Vi tar ned skattene for næringslivet, fordi vi trenger mer å leve av i fremtiden. Vi strammer også inn CO2-avgiftene for å kutte utslippene raskere og bruker disse inntektene på å ta ned andre skatter og avgifter.

Mindre skatt på vanlige inntekter

Personer med inntekt under 827.600 kroner vil få lavere skatt på lønn, trygd og pensjon. Inntekt over grensen får uendret skatt. Skatteletten gjennomføres ved at vi reduserer trygdeavgiften med 0,4 prosent. For å gi uendret skatt for høyere inntekter, øker vi trinnskattens trinn 4 med 0,4 prosent og senker innslagspunktet til 828.000 kroner.

Vi gir en målrettet skattelette til de laveste inntektene ved å øke satsen i minstefradraget med 20 prosent. Personene som får letten, får i snitt 2400 kroner mindre skatt på en inntekt på 200-250.000 kroner.

Vi gir tusen kroner i skattelette til ungdom som sparer i BSU.

Vi gjennomfører også et forsøk hvor ti tusen unge (19-30 år) får jobbfradrag, som gir inntil fem tusen kroner i skattelette på lave inntekter og stimulerer til å komme i arbeid.

Mindre skatt på norske arbeidsplasser og investeringer

Formuesskatten reduseres ved at vi øker verdsettelsesrabatten på aksjer og driftsmidler («arbeidende kapital») fra 20 til 30 prosent. Vi avvikler også den ekstra arbeidsgiveravgiften, som i praksis er en skatt på kompetansesarbeidsplasser samfunnet trenger i fremtiden. I påvente av en grundig evaluering av ulike modeller for havbruksbeskatning har vi lagt til grunn en økt produksjonsavgift til staten, som gir om lag 3,8 milliarder kroner i inntekter. Dette kommer til erstatning for regjeringens grunnrenteskatt. Havbruksskatten for 2024 betales året etter, slik at endringen ikke påvirker 2024-budsjettet direkte.

Det blir dyrere å forurense

Vi trapper opp CO2-avgiftene på mineralske produkter 20 prosent mer enn regjeringens forslag. Veibruksavgiftene på bensin og diesel reduseres ikke. Vi innfører også en lav klimagassavgift på landbruket på 100 kr per tonn CO2-ekvivalent. Vi avvikler fritaket for miljøavgift på engangsemballasje for melk og kakaoprodukter. Også landbruket må betale for sine utslipp og omstille seg.

Innsparinger og inntektsøkninger

Med inndekning på 21,8 milliarder kroner prioriterer Høyre det viktigste først og tar ansvar for en bedre fremtid.

Utgiftene i statsbudsjettet må holdes innenfor bærekraftige rammer på lang sikt, uten å sette renter og priser under press på kort sikt. Skattenivået må være moderat og forutsigbart og gi norske bedrifter gode vilkår for investeringer. Omprioritering og reduserte utgifter legger grunnlaget for økt satsing på trygghet og beredskap, helse, kunnskap og det vi skal leve av i fremtiden.

En ansvarlig økonomisk politikk er nødvendig for at den norske økonomien skal fungere godt over tid. Hvis økonomien ikke fungerer, rammer det innbyggernes mulighet til å ha en trygg jobb og leve gode liv. Det rammer også statens evne til å gjennomføre viktige fellesoppgaver som forsvar, helsetjenester, utdanning og å redusere klimautslipp.

Videreføre ABE-reformen

Staten må drive mer effektivt, slik næringslivet gjør hele tiden. Derfor viderefører vi avbyråkratiserings- og effekti-

viseringsreformen (ABE). Det frigjør 1,5 milliarder kroner til økt velferd og skattelette, og innebærer at statlige virksomheter effektiviserer en halv prosent av driftsutgiftene. Også offentlig sektor har en årlig vekst i produktiviteten, slik at det er mulig å drive mer effektivt uten at det går ut over aktivitet. De regionale helseforetakene får kompensert lik andel som under Solberg-regjeringen, men forventes like fullt å effektivisere driften.

Kompensasjon til offentlig sektor for økt arbeidsgiveravgift

Offentlig sektor er kompensert for økt arbeidsgiveravgift i regjeringens budsjettforslag. Kompensasjonen utvikles når den ekstra arbeidsgiveravgiften fjernes.

Andre inndekninger

Regjeringen har foreslått flere tiltak Høyre ikke prioriterer. Vi prioriterer ikke deling av fylkeskommuner, bygdevekstavtaler eller gratis ferge, for å nevne noe. Vi avvikler også driftskreditt fra staten til Bane NOR, fordi de har vesentlige reserver og ordningen har vært lite brukt. Vi foreslår også salg av Bankplassen 4 som står tom uten leietakere, med anslått markedspris på 514 millioner basert på lignende salg.

Budsjettabeller

Tabell 1: Endring i skatt

Beskrivelse (tall i mill. kroner)	Påløpt	Bokført
Inntektsskatt for personer	-6 520	-5 215
Trygdeavgift og trinnskatt. Skattelette inntil 3300 kr for inntekt inntil 827.600 kr. Uendret for inntekt over	-6 715	-5 372
Minstefradrag lønn og trygd. 20 pp. økt sats. 2400 kr lette for berørte personer med inntekt 200.000-250.000 kr	-390	-310
Boligsparing for ungdom. 1000 kr økt skattefradrag på første 10.000 kr spart i året	-210	-170
Frdrag for gaver til frivilligheten økes til 30.000 kr	-40	-30
Jobbskattefradrag for unge. Prøveordning med 10.000 personer	-10	-8
Fagforeningsfradrag på Solberg-regjeringens nivå	845	675
Formuesskatt	-2 750	-2 200
30 pst. verdsettelsesrabatt på aksjer og driftsmidler	-2 750	-2 200
Næringsbeskatning	-11 170	-7 890
Avvikle økt arbeidsgiveravgift	-10 020	-8 350
Differensiert arbeidsgiveravgift. Avvente utvidelse av ordningen	500	420
Avgift på viltlevende marine ressurser økes fra 0,42 til 0,57 pst.	50	40
Havbruk. Produksjonsavgift til staten på om lag kr 2,7 pr. kg. istedenfor dagens modell	-1 700	0
Miljøavgifter	4 385	4 010
Klimagassavgift på landbruk. 100 kr/t CO2-ekvivalent	450	450
Miljøavgift på engangsemballasje. Avvikle fritak for melk og kakaoprodukter	525	480
CO2-avgift på mineralske produkter. Økes med 20 pst. utover regjeringens forslag	2 560	2 300
Veibruksavgift på bensin videreføres	160	150
Veibruksavgift på diesel videreføres	690	630
Bilavgifter	1 275	1 068
Engangsavgiften. Øke CO2-komponenten med 5 pst. for varebiler. Økt insentiv for elvarebil	50	45
Engangsavgift. Endre regelverk for refusjon av engangsavgift ved eksport av biler	1200	1000
Engangsavgift. Redusere innslagspunktet for de positive satsene i CO2-komponenten for personbil	25	23
Helseavgifter mv.	875	800
Toll på grønnsaker. Avvise regjeringens forslag om økning (prosenttoll)	0	0
Tobakk. 15 pst. økt avgift	875	800
Merverdiavgift	1 200	1 000
Bøker. Avvikle fritak for merverdiavgift	1 200	1 000
Sum skatteendringer	-12 705	-8 427
Brutto økninger	7 430	8 013
Brutto lettelser	-20 135	-16 440

Tabell 2: Endringer i andre inntekter

Dep.	Kap.	Post	Tiltak (tall i tusen kroner)	Beløp
04 JD	3440	1	Lavere gebyr for utstedelse av pass og ID-kort (inntekt)	-33 400
05 KDD	5447 (NY)	40 (NY)	Salg av Bankplassen 4 (inntekt)	514 000
06 AID	3640	85	Arbeidstilsynet. 20% økning av tvangsmulkt ilagt pga. manglende oppfølging av pålegg fra Arbeidstilsynet (inntekt)	1 435
		86	Arbeidstilsynet. 20% økning av overtredelsesgebyr ilagt virksomheter for brudd på arbeidsmiljøregelverket (inntekt)	5 890
07 HOD	5631	85	Øke utbyttet fra Vinmonopolet (inntekt)	15 900
09 NFD	5460	52 (NY)	Tapsavsetning til Eksfin (tilbakeføres til lavere oljepengebruk) (inntekt)	9 000 000
11 LMD	4115	1	Beholde gebyr for stevneveterinærer ved hesteløp (inntekt)	3 800
13 SD	4320	4	Gratis ferge utgår (inntekt)	700
		86 (NY)	Bane NORs driftskreditt utgår (inntekt)	500 000
18 ED	4810	1	Gjennomføre 26. konsesjonsrunde (inntekt)	10 000
	5582	75	Havindustritilsynet. Innføre en sektoravgift etter tilsvarende modell som sektoravgiften for Finanstilsynet (inntekt)	170 000
Totalt				10 188 325

Tabell 3: Endring i utgifter

Stortinget

Dep.	Kap.	Post	Tiltak (tall i tusen kroner)	Beløp
00 Stortinget	41	1	Stortinget. Innsparing. Fellestjenester og eiendomsdrift ovf. til DSS og Statsbygg	-34 500
		70	Partigruppetilskudd reduseres	-10 000
		1	Riksrevisjonen. Innsparing i drift	-12 604
00 Stortinget				-57 104

Utenriksdepartementet

Dep.	Kap.	Post	Tiltak (tall i tusen kroner)	Beløp
01 UD	118	70	Prosjekter knyttet til Russland	-25 000
		70	Bistand. Styrke nødhjelp og humanitær bistand	100 000
		71	Bistand. Økt kjernestøtte til Verdens matvareprogram (WFP)	100 000
		73	Bistand. Økt kjernestøtte til FNs stedlige koordinatører (UNRC)	30 000
		71	Bistand. Regionbevilgning Europa og Sentral-Asia	-25 000
		72	Bistand. Regionbevilgning Afghanistan	-80 000
		75	Bistand. Regionbevilgning Afrika	-500 000

	76	Bistand. Regionbevilgning Asia	-80 000
	77	Bistand. Regionbevilgning Latin-Amerika	-70 000
160	70	Bistand. Redusert tildeling til GFF	-100 000
161	70	Bistand. Styrke grunnutdanningen for jenter i utviklingsland	100 000
	71	Bistand. Forskning i Afrika sør for Sahara	-20 000
162	71	Bistand. Redusert støtte til småskalajordbruk mv.	-500 000
	72	Bistand. Finansierte garantiordning for fornybar energi med garantipremier, ikke med tapsavsetning, jf. hovedregelen i økonomiregelverket	-375 000
164	72	Bistand. Økt kjernestøtte til FNs befolkningsfond (UNFPA)	50 000
	171	Bistand. Økt kjernestøtte til FNs barnefond (UNICEF)	50 000
01 UD			-1 345 000

Kunnskapsdepartementet

Dep.	Kap.	Post	Tiltak (tall i tusen kroner)	Beløp
02 KD	225	61	Rentekompensasjonsordning utgår	-15 000
	226	21	Spesielle driftsutgifter reduseres	-93 700
			Videreføre Lektor 2-ordningen i realfag	5 000
			SFO-pakke. Kvalitetsmidler	10 000
			Styrke praktisk og variert undervisning på 5.-10. trinn	15 000
			Gjennføre lærerspesialistordningen. Begynneropplæringen prioriteres	75 000
	22		Forbedre ordningen for fullføring av påbegynt, men ikke fullført lærerutdanning	20 000
	61		Forbedre og utvide veiledningsordningen for nytilsatte nyutdannede lærere. Inkluderer nå også barnehage- og vgs-lærere	15 000
	228	70	Reverserer kutt til friskolene som er kombinerte 1-10-skoler	51 500
	71		Beholde tilskuddene til friskolene Kongshaug Musikkgymsnas, Oasen Vennesla VGS og Oslo by steinerskole	12 200
	231	21	Barnehagepakke. Satsning på arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning	5 000
	240	61	Nasjonalt studentombud for fagskolestudentene	3 000
	257	70	Forbedre bransjeprogrammene og legge til rette for nye program	50 000
	258	21	Bedre videreutdanning for karriereveiledere og rådgivere i skolen	10 000
	260	50	Tilbakeføre midler til program for maritim kompetanse	-27 000
			Færre ukrainske flyktninger i høyere utdanning enn anslått	-21 000
			Tilbakeføre midler til ordning med sentre for fremragende utdanning	-2 000
	270	74	Styrke ANSAs arbeid for utenlandsstudentenes psykiske helse	2 000
			Studentsamskipnadene: Lavterskel psykisk helse for studentene	18 000
	272	52	Sentre for framragende utdanning beholdes som sentral ordning	2 000
			Program for maritim kompetanse beholdes	27 000
	285	51	Forskning. Økte midler til strategiske forskningsprioriteringer og oppfølging av Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning	578 017
	2410	72	Frivillig studielån opp til 1,5 G i totalt støttebeløp	22 000
02 KD			762 017	

Kultur- og likestillingsdepartementet

Dep.	Kap.	Post	Tiltak (tall i tusen kroner)	Beløp
03 KUD	300	1	Kultur- og likestillingsdepartementet. Lavere ramme	-3 800
		78	Tilskudd til priser og konkurranser m.m. Reduksjon i bevilgning	-4 000
	315	78	Frivillighetstiltak og fritidsaktiviteter. Omprioritere midler	-10 000
			Matsentralen	2 000
	320	1	Kulturdirektoratet. Lavere ramme	-10 534
		55	Norsk kulturfond. Økning utgår. Skjerming av scenekunstkompanier	-53 150
		72	Kunstnerstipend. Reduksjon	-35 000
		73	Garantiinntekter og langvarige stipend. Nominell videreføring	-13 200
		74	Stolpejakten. Lavterskel mosjonstiltak	1 000
			Idrett. Økt støtte	2 000
	322	1	KORO. Lavere ramme	-1 304
	323	1	Riksteatret. Lavere ramme	-5 287
		70	Videreføring av Kloden teater (Oslo) for ungt publikum	3 000
	325	1	Kulturtanken. Lavere ramme	-3 603
	21	Allmenne kulturformål, utredningsmidler. Lavere ramme	-1 575	
326	1	Nasjonalbiblioteket og Språkrådet. Lavere ramme	-24 500	
		Mindre tilskudd til ordboksarbeid	-1 000	
327	1	Nidaros domkirke. Lavere ramme	-4 137	
	71	Ikke stimulere til pilgrimsarbeid	-9 180	
328	70	Museer. Engangstilskudd utgår	-19 500	
		Stiftelsen Roseslottet	1 000	
	78	Norwegian Spitfire Foundation og Spitfire PL258-prosjektet	1 000	
		Skibladner. Økt støtte	1 000	
329	1	Arkivformål. Lavere ramme	-7 000	
334	1	Norsk filminstitutt. Lavere ramme	-6 795	
	50	Filmfondet. Lavere ramme	-30 000	
		Dataspillsatsning	3 000	
	78	Engangstilskudd til bygdekino utgår	-3 000	
335	1	Medietilsynet. Lavere ramme	-2 485	
		Medieformål. Ytringsfrihetssatsning	2 875	
337	71	Kompensasjons- og vederlagsordninger videreføres nominelt	-15 000	
339	1	Lotteri- og stiftelsestilsynet. Lavere ramme	-5 078	
350	1	Sekretariatet for Diskrimineringsnemda. Lavere ramme	-1 256	
351	21	Ikke etablere nytt likestillingscenter	-8 000	
	70	Mannsforum. Støtte for å gi gutter, menn og fedre en stemme i likestillingsdebatten	1 000	
352	72	Jobbpakke. Støtte til HELT MED	5 000	
03 KUD				-255 509

Justis- og beredskapsdepartementet

Dep.	Kap.	Post	Tiltak (tall i tusen kroner)	Beløp
04 JD	410	1	Hurtigspor for fengsling av ungdoms- og gjengkriminelle	5 000
	414	1	Salærsats til tolker 2/3 av salærsats for advokater	-1 000
	430	1	Økt bruk av soning med fotlenke	-67 960
			Øke bemanningen i fengslene	35 000
	440	1	Ikke etablere nye passkontorer (gebyrfinansiert)	-33 400
			Politiet. Innsparing ved å etablere bedragerienheten i Trondheim	-15 000
			Nye polititjenestesteder. Innsparing i etablering og drift	-7 150
			Omvendt voldsalarm for gjengkriminelle	250
			Politiet. Ansette flere nyutdannede politi	400 000
	441	1	Politidirektoratet. Innsparing i drift	-15 000
	442	1	Politihøgskolen. Desentralisert politiutdanning	-9 000
	457	1	Nasjonal sikkerhetsmyndighet. Cyberveiledning til små og mellomstore bedrifter	5 000
		466	1	Reisegodtgjørelse 50 pst. av rettshjelpssatsen
			Salærsats til tolker 2/3 av salærsats for advokater	-13 500
470		1	Salærsats til tolker 2/3 av salærsats for advokater	-6 500
473		1	Endre voldserstatningsloven. Økt regress og forsinkelsesrenter fra voldsdømte	-81 000
	480	50	Videreføre makspris i barnehagen på 3000 kr på Svalbard. Omdisponeres til lik økning i barnetrygd, gratis kjernetid for flere familier med lav inntekt og rett til barnehageplass for barn født i desember	-500
04 JD				181 240

Kommunal – og distriktsdepartementet

Dep.	Kap.	Post	Tiltak (tall i tusen kroner)	Beløp
05 KDD	553	60	Distriktsutviklingsmidler. Ny ordning utgår	-62 940
		65	Distriktsutviklingsmidler	-40 000
		66	Bygdeveksttaler utgår	-76 931
		71	Fylkeskommunalt investeringstilskudd til store grønne investeringer utgår	-101 528
	571	60	Videreføre makspris i barnehagen på 3000 kr. Omdisponeres til lik økning i barnetrygd, gratis kjernetid for flere familier med lav inntekt og rett til barnehageplass for barn født i desember	-1 599 800
			Gratis SFO 1. og 2. trinn. Gå ned til 6 timer	-1 390 000
			Kommunene. Omprioritering til bedre kvalitet i skolen fra tilskudd per grunnskolebygg	0
			Kommunene. Omprioritering til psykisk helse fra gradert basistilskudd	0
			SFO-pakke. Redusere maksimal foreldrebetaling fra 6 til 5 pst. av skattbar inntekt	30 000
			Barnehagepakke. Øke inntektsgrensen til 800.000 kroner for gratis kjernetid	60 000
			Innfasing av en ekstra naturfagstime på ungdomsskolen	120 000
			Barnehagepakke. Fase inn rett til barnehageplass for barn født til og med desember	200 000
	572	60	Fylker. Engangsreduksjon pga. stor fondsoppbygging	-1 000 000

		Rabatterte tannhelsetilbud til 21-24-åringer utgår. Omprioriteres til sykehus	-420 000
		Gratis ferger utgår	-235 000
		Bedre oppfølging av ungdom utenfor videregående opplæring	10 000
573	62	Ikke dele fylkeskommuner	-213 674
581	76	Integreringspakke. Tilskudd til utleieboliger, nye boligmodeller og bolig til flyktninger	73 500
	78	Prøveprosjekt: Husbanken matcher sparing til egenkapital	50 000
	60 (NY)	Støtteordning for vann- og avløpssektoren. Styrke samarbeidsincentivene til kommunene	20 000
1500	1	Ikke opprette separat digitaliserings- og forvaltningsdepartementet	-50 000
	50	Beholde prosjektet "UiO - klart språk i juridisk utdanning og forskning". Sikre mer klarspråk i lover mv.	3 000
	70	Buildingsmart. Styrke digitaliseringsarbeidet i bygg, anlegg og eiendom	2 000
1510	1	Departementenes fellestjenester. Redusert driftsramme (3 pst.)	-23 000
1520	1	Statsforvalterne. Redusert driftsramme (3 pst.)	-68 100
1540	26	Stimulab. Styrke brukerorientert innovasjon i offentlig sektor	10 000
1541	60	Bredbåndstilskudd	-200 000
	70	StartOff. Ikke utvikle ordningen, og styrke innovativt samarbeid mellom offentlig sektor og startups	5 000
1544 (NY)	1 (NY)	KI-råd. Opprette rådgivende organ på kunstig intelligens, etter modell av Bioteknologirådet	10 000

05 KDD

-4 887 473

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Dep.	Kap.	Post	Tiltak (tall i tusen kroner)	Beløp
06 AID	601	23	Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Søkbar heltidspott utgår	-15 090
	605	1	Nav. Regjeringens midler til tillitsreformen. Omdisponeres til jobbpakke	-225 000
			Jobbpakke. 500 nye tiltaksplasser for personer med nedsatt arbeidsevne	18 900
			Jobbpakke. 500 nye plasser i varig tilrettelagt arbeid (VTA)	18 900
	612	1	Uvikle plikten til å gå av med særaldersgrense i Forsvaret	-900
	634	76	Jobbpakke. 500 nye tiltaksplasser for personer med nedsatt arbeidsevne	66 350
		77	Jobbpakke. 500 nye plasser i varig tilrettelagt arbeid (VTA)	63 500
		79	Jobbpakke. Funksjonsassistanse i arbeidslivet. Økt ramme	10 000
	640	1	Arbeidstilsynet. Omprioritere midler fra oppfølging av nytt innleieregelverk til innsats mot arbeidslivskriminalitet	-10 000
			Arbeidstilsynet. Økt innsats mot arbeidslivskriminalitet	15 000
	670	1	Integreringspakken. Flere minoritetsrådgivere	5 000
	671	62	Integreringspakke. Styrke lærerstyrt digital norskopplæring	10 000
			Integreringspakke. 150 nye plasser i Jobbsjansen	25 050
		71	Integreringspakke. 2000 flere inn i norskopplæringsordningen	20 000
2541	70		Dagpenger. Avvikle ferietillegg som betales året etter	-810 000
			Avvikle lang opptjeningsperiode for dagpenger	-280 000
2650	75		Dagpenger. Avvikle ferietillegg som betales året etter	-59 000
2651	70		Gjeninnføre karenstid på arbeidsavklaringspenger	-147 000

2655	70	Gjeninnføre regelen om at summen av uføretrygd og barnetillegg ikke kan utgjøre mer enn 95 pst. av inntekt før uførhet	-246 000
		Jobbpakke. Ny avkortingsmodell for uføretrygd. Beholde fribeløp på 0,4 G og innføre halvert avkorting opp til 1,2 G. Fra 1. juli 2024	307 000
2661	70	Bedre støtteordningen til parykk for personer over 30 år med Alopecia	5 000
	73	Jobbpakke. Hjelpemidler under arbeid og utdanning. Reversere regjeringens kutt i frilanstolker	3 900
06 AID			-1 224 390

Helse- og omsorgsdepartementet

Dep.	Kap.	Post	Tiltak (tall i tusen kroner)	Beløp
07 HOD	714	21	Folkehelse. Omprioritert til psykisk helse i skolen under post 79	-10 000
		74	Kutte skolefrukt	-22 880
		79	Reversere regjeringens kutt i helsefrivillighet, for å forebygge og redusere ensomhet og styrke psykisk helse i skolen	28 300
	732	70	Reduksjon i rekrutterings- og kompetansetiltak Nordmøre og Romsdal	-25 000
			Styrke sykehusøkonomien. Aktivitetsvekst på 2,3 pst. Dekker midler til psykisk helsevern, rus og rehabilitering, økt bruk av privat kapasitet og økt driftsbevilgning	1 000 000
		72	Øke gebyret for manglende fremmøte på somatisk poliklinikk med 200 kr	-40 000
	761	21	Reversere kuttet i livsglede for eldre	3 300
		75	Selvmondsforebyggingsprogrammet Youth Aware og Mental Health (YAM) inn i skolen	3 400
		765	60	Rask psykisk helsehjelp etableres i 20 nye kommuner. Medfinansiering
	2711	76	Privat lab/røntgen. Anslagsendring	-55 000
07 HOD			887 120	

Barne- og familiedepartementet

Dep.	Kap.	Post	Tiltak (tall i tusen kroner)	Beløp
08 BFD	800	1	Barne- og familiedepartementet. Lavere ramme	-4 800
		840	73	Stine Sofies stiftelse. Støtte til hjelpearbeid for voldsutsatte barn
	844	70	Gradert kontantstøtte avvikles	-10 000
			Videreføre makspris i barnehagen på 3000 kroner. Effekt på kontantstøtte	15 350
	845	70	Barnetrygd. Prisjustere satser	901 000
			Barnetrygd for barn under 6 år. 1000 kr mer i måneden fra 1. august	1 945 833
	846	61	Inkludering av barn og unge i fritidsaktiviteter. Økt tilskudd	15 000
		70	Landsrådet for barne- og ungdomsorganisasjoner	2 000
	855	1	Ikke fase ut private kommersielle aktører fra barnevernet	-60 000
		21	Ny institusjon for ungdomskriminelle	35 000
		22	Ikke fase ut private kommersielle aktører fra barnevernet	-10 000
	858	1	Barne-, ungdoms og familiedirektoratet. Lavere ramme	-6 900
	860	50	Forbrukerrådet. Lavere ramme	-2 900
			Forbrukerrådet. Økt klagebehandling	1 000
	868	1	Forbrukertilsynet. Lavere ramme	-2 600
	880	70	Den norske kirke. Nominell videreføring	-174 091

	881	70	Tilskudd til trossamfunn videreføres nominelt	-92 698
08 BFD				2 551 394

Nærings- og fiskeridepartementet

Dep.	Kap.	Post	Tiltak (tall i tusen kroner)	Beløp
09 NFD	906	1	Mineraldirektoratet. Omprioritere fra havbunnsmineraler til mineraler	20 000
	909	73	Nettolønnsordningen for sjøfolk i tråd med Solberg-regjeringens forslag	-173 000
	916	45	Kystverket. Utsette utstyrsanskaffelser	-10 000
	920	50	DIGITAL Europe. Etablere medfinansieringsordning	30 000
			Offentlig-privat samarbeid om forskning og innovasjonsprosjekter i næringslivet	65 000
	950	96 (NY)	Nammo AS. Kapitaltilskudd til økt produksjon på markedsmessige vilkår	400 000
	2421	50	Tilskudd til batteriprosjekter	-100 000
		75	Grønn skipsfart (differansekontrakter)	100 000
	2426	71	Katapultordningen. Nye testfasiliteter for ny teknologi og kunstig intelligens	30 000
09 NFD				362 000

Landbruks- og matdepartementet

Dep.	Kap.	Post	Tiltak (tall i tusen kroner)	Beløp
11 LMD	1138	73	Nasjonalt senter for fjellandbruk	-4 246
	1150	73	Anslagsendring i jordbruket. Overbudsjettering grunnet feil ved kvantumsjustering	-273 000
			Styrke grøntsektoren i norsk landbruk	50 000
		74	Direkte tilskudd til jordbruket. 16 pst. inntektsvekst for bønder	-1 250 000
	1152	70	Bionova. Omprioritere til styrking av Enova	-171 184
11 LMD				-1 648 430

Samferdselsdepartementet

Dep.	Kap.	Post	Tiltak (tall i tusen kroner)	Beløp	
13 SD	1300	1	Samferdselsdepartementet. Innsparing i drift	-9 000	
	1301	70	Pilotprosjekter for utslippsfrie anleggsplasser	20 000	
	1310	70	FOT-rutekontrakter. Forhandlingsreserve	-20 000	
	1320	1	Statens vegvesen. Innsparing i drift	-20 000	
		22	Effektiviseringsgevinst ved overføring av drifts- og vedlikeholdsansvaret for rv. 13 og E18/E39 til Nye Veier	-265 000	
			Effektiviseringsgevinst av mer fleksible budsjetter for drift og vedlikehold	-250 000	
			Klimapakke for tungtransport. Nye døgnhvileplasser	50 000	
		28	Utsette ombygging av teorirom og skranke på trafikkstasjoner	-20 000	
		30	Styrket planlegging til riksveiprosjekter	30 000	
			Økte midler til mindre investeringstiltak for riksvei	60 000	
		72	Gratis ferge utgår	-7 000	
		1321	70	Effektiviseringsgevinst ved overføring av drifts- og vedlikeholdsansvaret for rv. 13 og E18/E39 til Nye Veier	233 000

1332	66	Redusert overføring til billettapper. Entur-appen er i drift	-10 000
		Økt tilskudd til mindre byområder	20 000
1352	1	Jernbanedirektoratet. Innsparing i drift	-5 000
	21	Jernbanedirektoratet. Innsparing i utredninger	-10 000
	71	Bane NOR. Gevinst av konkurranseutsetting	-150 000
	73	Jernbanedirektoratet. Innsparing i investeringer	-10 000
13 SD			-363 000

Klima- og miljødepartementet

Dep.	Kap.	Post	Tiltak (tall i tusen kroner)	Beløp
14 KLD	1400	76	Klimapakke for tungtransport. Doble tilskuddet til Grønt landtransportprogram	2 000
	1420	1	Statens Naturoppsyn. Regionsstyrking av bestandsovervåkning av rovvilt utgår	-10 000
		32	Frivillig skogvern i Norge	100 000
		72	Anslagsendring på utbetaling av vrakpant	-50 000
		73	Ekstrabevilgning til felling av rovvilt utgår	-10 000
		80	Naturtiltak. Mer restaurering av myr, våtmark og annen natur	5 000
		85	Runde miljøsenter. Reversere kutt	3 000
	1428	50	Enova. Omprioritere til punktutslippsprogram	-1 200 000
			Styrke Enova med omprioriterte midler fra Bionova	54 000
			Klimapakke for tungtransport. 10 nye ladestasjoner	100 000
		51 (NY)	Program mot store punktutslipp av klimagasser i industrien	1 500 000
	1429	1	Riksantikvaren. Nominell videreføring	-7 623
	1432	50	Norsk kulturminnefond. Nominell videreføring	-7 660
	1482	73	Omprioritere skogsbistand til frivillig skogvern i Norge	-100 000
14 KLD			378 717	

Finansdepartementet

Dep.	Kap.	Post	Tiltak (tall i tusen kroner)	Beløp
16 FIN	1618	1	Skatteetaten. Reversere økningen fra regjeringen i 2022	-137 000
	2309	1	Kompensasjon til offentlig sektor for økt arbeidsgiveravgift utgår	-2 400 000
			ABE-reformen. Medregnet tilbakeføring til regionale helseforetak	-1 500 000
			Gjennomgang og innsparinger på leiekontrakter	-167 000
16 FIN			-4 204 000	

Forsvarsdepartementet

Dep.	Kap.	Post	Tiltak (tall i tusen kroner)	Beløp
17 FD	1700	73	Tilskudd til Bygging av Standardfartøy-pilot i Norge	20 000
			Øke støtten til utvikling av norsk forsvarsteknologi	30 000
	1710	1	Ikke ta renholdet i forsvarssektoren tilbake til Forsvarsbygg	-76 000

1720	1	Avvikle plikten til å gå av med særaldersgrense i Forsvaret	-500
		Bedre personellsituasjonen i kampflyvåpenet	70 000
		Mer personell på fartøy i Sjøforsvaret	120 000
		Utvidet kapasitet på krigsskoler og befalsutdanning	150 000
		Øke forsyningsberedskapen i Forsvaret	200 000
		Beholde mer personell: Få flere fra T35-ordning over på T60-ordning	250 000
1760	45	Tidligere oppstart/forsering av planlagte luftvern-anskaffelser	530 000
17 FD			1 293 500

Energidepartementet

Dep.	Kap.	Post	Tiltak (tall i tusen kroner)	Beløp
18 ED	1800	70	Redusert tilskudd til internasjonal organisasjoner. Gas Exporting Countries Forum	-1 500
	1810	21	Sokkeldirektoratet. Omprioritere fra havbunnsmineraler til mineraler	-20 000
	1820	1	Utlysning av mer havvind	5 000
		73	Nettleiutjevning utgår	-18 000
	1825	50	ENØK-tiltak for lavinntektshusholdninger	100 000
		60	Energiltak i kommunebygg. Omprioritere til punktutslippsprogram og ENØK for lavinntektshusholdninger	-300 000
	1850	21	Utlysning av mer havvind	5 000
		50	Omprioritere petroleumsforskning til blått hydrogen og andre forskningsområder	-100 000
			Styrke forskningen på blått hydrogen	50 000
18 ED			-279 500	

Memo

Dep.	Kap.	Post	Tiltak (tall i tusen kroner)	Beløp
99 Memo	D.	D.	Korreksjon for 90-post (kapitaltilskudd til Nammo AS)	-400 000
Totalsum			-8 248 418	

**Muligheter
for alle**

Lær mer om Høyres politikk på
[hoyre.no](https://www.hoyre.no) og i sosiale medier.

Du kan kontakte oss på
hoyre.postmottak@stortinget.no
Telefon: (+47) 23 31 33 45